

Utveckling av en strategi för en fossilfri transportsektor - ett inspel från Swedac till Energimyndighetens arbete med att forma en strategi.

1. Bakgrund och utgångspunkter

Swedac¹ är en aktör i den svenska kvalitetsinfrastrukturen. Med kvalitetsinfrastruktur avses de institutioner, system och metoder som måste finnas i ett land för att säkerställa att produkter och tjänster är säkra, tillförlitliga och uppfyller miljö-, funktions- och kvalitetskrav. Brukare av kvalitetsinfrastrukturen är bland annat myndigheter eller företag som skall sätta varor och tjänster på marknaden.

En fungerande kvalitetsinfrastruktur bidrar med att kvalitetssäkra nivåer på miljöaspekter, uppföljning av mål och styrning mot önskade värden. Kontroller utgör en viktig del i kvalitetsinfrastrukturen och underlättar möjligheterna för företagen, myndigheter och organisationer att göra rätt från början.

När denna helhet fungerar skapas förutsättningar för tillit i vardagen, samhällsnytta med tryggare medborgare, hållbar utveckling, ökad konkurrenskraft i näringslivet och global frihandel under rättvis konkurrens.

Ackreditering är tredjepartsbedömning av kompetens och vidimerar de ackrediterade företagens förmåga att utföra bedömning av överensstämmelse genom certifiering, provning och kontroll. Denna tredjepartsbedömning bidrar till att utveckla samhällets styrning och företagens/organisationers kompetens. Ackreditering bygger på EU förordning 765/2008.

Swedac ser det som viktigt att Sverige skapar en strategi för en fossilfri transportsektor. Denna strategi ger aktörerna en tydlig riktning för hur samhället vill se att en fossilfri transportsektor uppnås. Viktigt är också att det framtida arbetet kvalitetssäkras vilket behöver hanteras när strategin utarbetas.

2. Förslag till strategi för fossilfri transportsektor: Områden som särskilt behöver prioriteras

Swedac anser att strategin skall hantera framtida kvalitetssäkring av aktiviteter och arbete som behöver utföras. Att sätta upp mål och krav på uppföljning av mål är centralt för att ett

¹ Swedac är det svenska nationella ackrediteringsorganet, expertmyndigheten för kvalitetsinfrastruktur, myndigheten för reglerad mätteknik samt samordnare av svensk marknadskontroll. Swedac har också ett omfattande utvecklingsarbete med finansiering från främst Sida. Detta syftar till att bygga upp hållbara kvalitetsinfrastrukturer i växande ekonomier.

resultat skall uppnås. Dessa mål kan röra specifika nivåer eller krav på miljö, hälsa och säkerhet.

Vikten av framtida kontrollstationer där samhället kan mäta av uppnådda framsteg kan inte nog understrykas. Mål behöver mätas och följas upp.

Strategin bör även innehålla hur Sverige skall hantera internationellt samarbete både med avseende på påverkan av internationella målsättningar samt harmonisering av lagkrav och andra internationella krav. Detta kan tex. bidra till ett utökat utbud av energieffektiva fordon. Dessutom kan detta verka gynnsamt på svensk export.

Strategin bör dessutom belysa vikten av att använda befintliga strukturer för att utarbeta nya nationella och internationella standarder. Standarder utvecklas genom konsensus principer där alla intresserade aktörer ges möjlighet att delta. Användandet av standarder är en princip som tex World Trade Organization (WTO) lyfter fram. Standarder kan användas som en referens vid upprättande av mål samt som en bas vid offentlig upphandling.

3. Förslag till strategi för fossilfri transportsektor: Förslag på specifika styrmedel

Swedac anser att tydliga och långsiktiga krav är ett bra styrmedel för att uppnå det samhället önskar.

Dessa krav användas sedan vid offentlig upphandling, vilket ger en enhetlighet vid upphandling och möjlighet till uppföljning när avtal är skrivna. Offentlig upphandling är ett verktyg/styrmedel för att effektivisera och klimatanpassa tex. transportsystem.

Några andra exempel på styrmedel:

- Krav på kvalitetsmätningar under ackreditering vad gäller energiinnehåll och renhet på alternativa drivmedel.
- Krav på typgodkännande i form av produktcertifiering under ackreditering av tex. laddningsstationer.
- Krav på att installationer för hantering av fossilfria drivmedelsalternativ kontrolleras av ackrediterade kontrollorgan för att uppnå både säkerhet och miljöaspekter.
- Krav på en konsumentmärkning av likvärdiga alternativ så att konsumenten kan göra ett aktivt val på ett enkelt och tydligt sätt inklusive miljöbilsdefinitioner.
- Tydliga krav på att beakta livscykelperspektivet via styrda krav på hur livscykelanalyser skall genomföras.
- Krav på framtida stadsmiljöer m.a.p tillgänglighet, kollektivtrafikens utformning, cykelbanor och parkeringsplatser.